

**PROGRAM RADA
ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO KRAPINSKO-ZAGORSKE
ŽUPANIJE ZA 2016. GODINU**

Prosinac 2016. godine

Sukladno odredbama čl. 18. Statuta Zavoda za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije (pročišćeni tekst) broj: OA-I/4-2012. od 14.03.2012. godine (u nastavku: Zavod), a na prijedlog ravnatelja Zavoda, Upravno vijeće Zavoda na svojoj 29. sjednici održanoj dana 28. prosinca 2015. godine u Zlataru, donosi sljedeći

PROGRAM RADA ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE ZA 2016. GODINU

ODJEL ZA EPIDEMIOLOGIJU

Program obuhvaća rad Odjela koji obavljaju tri epidemiološka tima na tri lokacije: Zabok, Zlatar i Krapina. Timove čine dva liječnika epidemiologa, jedan liječnik sa položenim stručnim ispitom, dva dipl. sanit. ing., jedan sanit. ing. i dva sanit. teh. te provode zakonom propisane epidemiološke aktivnosti za područje Krapinsko Zagorske županije.

Neke aktivnosti i usluge koje se pružaju izvan ugovora s HZZO-om, drugim korisnicima na tržištu, prikazani su brojčano prema evidencijama koje vodimo za tu svrhu.

SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH I NEZARAZNIH BOLESTI

U cilju osiguranja primarne zdravstvene zaštite i jedinstvenog provođenja mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i epidemija kao i nadzora nad epidemiološkom situacijom, Higijensko-epidemiološki odjel Zavoda za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije na temelju čl. 26. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN br. 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13, 22/14), odredaba Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN br. 80/13., 137/13.) i Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08), planira slijedeći Program aktivnosti:

1) Kontinuirano epidemiološko praćenje – nadzor nad zaraznim bolestima

1.1. Obavezno prijavljivanje zaraznih bolesti

1.2. Kontinuirana evidencija i praćenje kretanja zakonom određenih zaraznih bolesti i epidemija, izrada izvješća s evaluacijom za područje županije – analiza epidemiološke situacije-obrađeno oko 3 000 prijava zaraznih bolesti

1.3. Rano otkrivanje izvora zaraze, putova njena širenja i žarišta zaraznih bolesti u svrhu suzbijanje epidemije - predlaganje i provođenje protuepidemijskih mjera pri pojavi zarazne bolesti ili epidemije zarazne bolesti što uključuje:

- a) epidemiološki terenski izvid, epidemiološko ispitivanje (anketiranje), prikupljanje uzoraka krvi, stolice i drugih bioloških materijala, te zdravstveni nadzor nad kontaktima i kliconošama-TBC, Hepatitis B,C, HIV.meningokok, pneumokok, salmonela
- b) obrada i analiza prikupljenih podataka,
- c) obrada i analiza prikupljenih uzoraka – izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti te nadzor nad provedbom mjera izolacije i identifikacije mikrobioloških uzročnika,
- d) organiziranje, provođenje i nadzor nad suzbijanjem epidemije i pandemije.

2) Preventivne epidemiološke aktivnosti

2.1. Planiranje (godišnje) cijepljenja za područje županije, stručni nadzor, i/ili pomoć pri provedbi obaveznog cijepljenja prema Programu propisanom od Ministarstva zdravlja, te evaluacija provedene imunizacije i podnošenje zbirnih izvješća Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i distribucija **50 000** doza cjepiva

2.2. Provedba specifičnih cijepljenja izvan okvira Programa obaveznog cijepljenja pojedinačno ili masovno (cijepljenje protiv B hepatitisa zakonom propisanih grupa pučanstva oko **400** doza, cijepljenje protiv gripe- **9100**, krpelnog meningoencefalitisa oko **80** doza, trbušnog tifusa -**50** doza, ovisi da li je primarno cijepljenje ili revakcinacija bjesnoće-**50**, pneumokoknih bolesti prema indikaciji-**120**, tetanusa i sl.)

2.3. Priprema putnika za inozemstvo (pregled, cijepljenje, kemoprofilaksa, naputak o čuvanju zdravlja), te zdravstveni nadzor po povratku (na malariju, koleru i/ili druge bolesti),

2.4. Antirabična zaštita pučanstva (anketa i pregled kod osoba u kontaktu ili ozlijeđenih od bijesnih ili na bjesnoću sumnjivih životinja, cijepljenje, suradnja s nadležnom veterinarskom službom i HZZO) i kontinuirano pružanje zdravstvene zaštite putem rada antirabične ambulante (pripravnost epidemiologa kroz 24 sata sve dane u godini) te pokretanje inicijative za rad higijeničarske službe na što više mjesta na području županije.

2.5. Zdravstveni nadzor nad kliconošama – mikrobiološko- epidemiološki nadzor i evidencija nad osobama koje su preboljele salmoneloznu infekciju –oko **120** osoba, bacilarnu dizenteriju (zarazno trovanje hranom), pregledom stolice, a nositelj HbsAg, HCV i HIV protutijela pregledom uzoraka krvi u skladu s propisima.

2.6. Zdravstveni nadzor nad određenim kategorijama zaposlenih osoba u skladu sa Zakonom – periodički pregled na kliconoštvo, vođenje evidencije i kartoteke(radnici koji rade u proizvodnji i prometu živežnih namirnica,prosvjetni i zdravstveni

radnici, frizeri, pedikeri, kozmetičari: -sanitarne iskaznice-**14 000 ukupno godišnje**: Zabok-6000, Zlatar-5500, Krapina -4000 osoba.

2.7. Imunoprofilaksa, kemoprofilaksa i seroprofilaksa (24-satna pripravnost epidemiologa) – primjena određenih sredstava kod zakonom određenih zaraznih bolesti da se spriječi sekundarni slučaj ili epidemija (tuberkuloza – DOTS sistem, streptokokna i meningokokna bolest, hemophilus influenzae, tetanus, bjesnoća, hepatitis tipa A ,B,C i drugih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji.

3. Nadzor, suradnja i pomoć pri sprečavanju i suzbijanju bolničkih infekcija prema posebnom programu

Suradnja i konzilijarna pomoć u Komisijama za kontrolu bolničkih infekcija u skladu s Pravilnikom o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, a koje obuhvaćaju analizu stanja i prijedlog mjera s obzirom na nalaze patogenih i uvjetno patogenih mikroorganizama, indikatora infekta na osjetljivim bolničkim odjelima (kirurgija, hemodijaliza, intenzivna njega, rodilište, odjel za nedonoščad i dojenčad, odjeli za opekline, hematologija, transplantacija i odjeli za zarazne bolesti), prikupljanje podataka i davanje uputa o ispravnosti i racionalnosti korištenja antibiotske terapije, dezinficijensa i uređaja za sterilizaciju.

4. Vođenje specifičnih kartoteka - registara

- a) kartoteka kliconoša (trbušni tifus) i ostale salmoneloze,
- b) kartoteka nositelja HBsAg (HBeAg), anti HCV
- c) kartoteka HIV/AIDS
- d) kartoteka oboljelih od tuberkuloze
- e) kartoteka oboljelih od legioneloza

5. Zdravstveni odgoj i unapređenje zdravstvene kulture-prosvjećivanje –tiskanim materijalima, individualni pristup ili male grupe , tribine, putem lokalnih radio postaja i sl.

- a) nadzor, edukacija djelatnika u proizvodnji i prometu živežnih namirnica(savjetodavna uloga u implementaciji HACCP sustava)-**ukupno oko 40 tečajeva godišnje s 1500 polaznika**
- b) određenih populacijskih grupa-(oboljeli od dijabetesa, hipertenzije, bolesti cirkulacijskog sustava).Predlaganje ,poticanje i sudjelovanje u organizaciji promicanja zdravlja i zdrave prehrane usvajanjem zdravijeg načina života kroz aktivnosti vezane uz teme mjeseca.
- c) Obavješćavanje i upozoravanje javnosti o izbjegavanju rizika epidemije i/ili oboljevanja od zaraznih i nezaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji putem medija, letaka, predavanja i web stranicama ZZJZ KZŽ.

6. Stručni nadzor nad provođenjem DDD mjera na području Krapinsko-zagorske županije

ZZJZ KZŽ dobio je 02.12.2013. od Ministarstva zdravlja RH rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti provođenja DDD kao općih, posebnih i sigurnosnih mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti dok, prema navodu Ministarstva zdravlja, ne osigura da na tim poslovima rade četiri djelatnika odgovarajuće stručne sprema sa punim radnim vremenom.

Stručni nadzor nad provedbom obveznih sustavnih DDD mjera koje se provode radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti: prošle 2015 godine obavljeno su **24** sustavne deratizacije u gradovima i općinama. Broj sustavnih deratizacija ima svake godine uzlazni trend što znači da sve veći broj jedinica lokalne samouprave donosi Odluke o provođenju sustavne deratizacije na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo te ih i provodi.

S obzirom da je u razdoblju od 2010.-2016. godine zabilježena pojava zaraznih bolesti koje prenose komarci (Groznicna Zapadnog Nila) u susjednim županijama nastavljeno je terensko istraživanje vrste komaraca na više lokacija u našoj županiji u suradnji sa ZZJZ „A. Štampar“ iz Zagreba koje je započelo 2013. godine. Pored dokazanog postojanja tigrastog komarca pronađena je prvi put u RH nova vrsta tzv. azijskog komarca. S obzirom na ove okolnosti nastaviti će se kontinuirana edukacija pučanstva putem letaka, predavanja, objavom na web stranicama ZZJZ i JLS te putem medija. Isto tako će se nastaviti istraživanje populacije komaraca te kartografiranje potencijalnih legla komaraca na području JLS. ZZJZ KZŽ će izraditi i planove provedbe suzbijanja glodavaca i komaraca kao i prijedlog za provođenje stručnog nadzora sukladno odlukama svake JLS.

7. Konzilijarna epidemiološka aktivnost

- a) konzultativni ili kontrolni specijalistički pregled , screening programi
 - b) epidemiološka analiza, te razni oblici planiranja i evaluacije podataka u zdravstvenoj djelatnosti glede aktualnih epidemioloških problema (masovne nezarazne bolesti),
 - c) pregled mjera sanacije,
- provođenje mjera zaštite od svih zaraznih bolesti uključivo i zdravstveni odgoj.

8. Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti u izvanrednim prilikama

Organiziranje epidemiološke službe za hitni terenski rad u izvanrednim stanjima (epidemija, pandemije, prirodne nepogode, terorizam, rat...).

9. Ostali poslovi i zadaci

Stručno konzultativna i savjetodavna uloga u odnosu na županijske vlasti u organizaciji i provedbi mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih i nezaraznih bolesti, te davanje procjena epidemiološke situacije na području Županije.

Program rada Zavoda uključuje i kontinuiranu edukaciju i stručno usavršavanje svih zaposlenika Zavoda sukladno zakonskoj regulativi za djelatnost zdravstva kroz aktivno

sudjelovanje na seminarima, kongresima i drugim stručnim skupovima te stjecanje novih informacija putem znanstvene literature ,časopisa ,biltena...

Unapređivanje postojećeg sustava informatizacije i aktivno ažuriranje postavljene WEB stranice Zavoda kako bi se još bolje informirala i upoznala javnost o javnozdravstvenim programima i problemima na području Županije ,a vezano za rad službe.

ODJEL ZA ŠKOLSKU MEDICINU

I MJERE HIGIJENSKO-EPIDEMIOLOŠKE ZAŠTITE

a) cijepljenje i docjepljivanje (rujan-lipanj)

I razred -Mo-Pa-Ru (ospice,zaušnjaci,rubeola)- kod upisa
- IPV (inaktivni polio),

VI razred -HEPATITIS B (tri doze)

VIII razred –DiTe+Polio (difterija,tetanus,dječja paraliza)

I razred Srednje Škole (HPV-cijepljenje 3doze)

završni IV razredi -DiTe (difterija ,tetanus)
srednjih škola,

b) sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti

II SISTEMATSKI I OSTALI PREVENTIVNI PREGLEDI

- a) sistematski pregledi djeteta prije upisa u prvi razred osnovne škole (od 15.03. do 30.6. 2016),u cilju utvrđivanje njegove psihofizičke sposobnosti, emocionalne zrelosti i otkrivanje određenih poteškoća koje bi ometale polazak u prvi razred osnovne škole. Savjetovanje roditelja u vezi prehrane, higijene, cijepljenja i pravilnog postupanja s djetetom kod pojave određenih školskih poteškoća,
- b) sistematski pregled u petom razredu osnovne škole (listopad-ožujak),praćenje pravilnog rasta i razvoja djece, otkrivanje određenih bolesti i pravovremena intervencija. Upoznavanje djece sa nadolazećim pubertetskim promjenama. Otkrivanje čimbenika rizika bolesti.
- c) sistematski pregled i profesionalna orijentacija u osmom razredu osnovne škole (prosinac-ožujak), uvid u kompletno zdravstveno stanje djece tijekom osnovnoškolskog obrazovanja. Savjet i pomoć djeci kod odabira budućeg zanimanja.

- d) sistematski pregled u prvom razredu srednje škole (prosinac-ožujak). Upoznavanje djece sa mogućim problemima tijekom prvog razreda srednje škole (adaptacija na nove uvjete rada, na novi način učenja i na nove profesore),
- e) namjenski pregledi (pregled za sportska školska natjecanja, prije pohađanja škole za neplivače, škole u prirodi itd.),
- f) screeninzi(studeni-ožujak)
 - III razred : vid na boje i na daljinu
 - VI razred : tjelesna visina i pregled kralježnice(zbog zamaha rasta u toj dobi često se javljaju bolesti kralježnice i ostalog lokomotornog sustava, izrazito je važna pravodobna dijagnostika i liječenje tih bolesti zbog mogućeg nastanka invalidnosti a kasnije i smanjenje radne sposobnosti).

III SAVJETOVALIŠNI RAD (kontinuirano cijele godine)

- organizira se jednom tjedno 2 ili 3 sata
- aktivna skrb o djeci i mladeži sa kroničnim poremećajima zdravlja, rizicima po zdravlje i smetnjama u psihofizičkom razvoju
- rad u komisijama-sa nastavnicima i stručnim suradnicima(defektolozi,pedagozi,psiholozi),zajednički pronalazak adekvatnog načina školovanja učenika kako sa poteškoćama tako i sa posebnim potrebama.
- rad s roditeljima(individualni i grupni rad,sudjelovanje na roditeljskim sastancima,aktivno sudjelovanje u rješavanju problema učenika u školi i u obitelji).
- stručni rad s učiteljima(svjetovanje,sudjelovanje na nastavničkim vječima i sjednicama,upoznavanje nastavnika sa zdravstvenim problemima učenika,kako postupati kod tih učenika,senzibilizirati nastavnike i profesore i uključiti ih u rješavanju postojećih problema kod učenika.
- suradnja sa ostalim institucijama koje se bave problemima djece i mladeži(područni centri za socijalnu skrb,obiteljski centri).

IV ZDRAVSTVENI ODGOJ I PROMICANJE ZDRAVLJA (predavanja i rad u malim grupama kontinuirano)

Teme po kurikulumu zdravstvenog odgoja.

Teme se dogovaraju sa stručnim suradnicima dotičnih škola, a sve prema potrebi određenog dobnog uzrasta ili aktualnosti neke teme.

IV razred - prehrambene smjernice (piramida prehrane). Upoznavanje o značaju pravilne i zdrave prehrane. Savjet školskim kuhinjama u sastavljanju jelovnika.

V i VI razred - prevencija ovisnosti (pušenje, alkohol)

- higijena menstruacije

VII i VIII razred – menstruacijski ciklus i pubertet , spolno prenosive bolesti, izbor zanimanja.

I-IV razred srednje škole - spolno prenosive bolesti , kontracepcija , AIDS. ovisnosti o narkotičnim sredstvima.

V ZAŠTITA I PROMICANJE ZDRAVOG OKOLIŠA (kontinuirano)

- a) higijensko sanitarna kontrola škola i učeničkog doma
- b) nadzor nad školskom kuhinjom i prehranom učenika
 - svaki objekt barem jednom godišnje
 - školska kuhinja najmanje dva puta godišnje

ODJEL ZA KLINIČKU MIKROBIOLOGIJU

U 2016. godini planira se kao i do sada provoditi dijagnostika bakterijskih ,virusnih i parazitaranih uzročnika iz različitih kliničkih i ostalih uzoraka.

Planira se provoditi :

- Mikrobiološku dijagnostiku bolničkih i vanbolničkih uzoraka humanog porijekla
- Bakteriološku kontrolu uzoraka nežive sredine u zdravstvenim ustanovama
- Kontrolu učinkovitosti postupaka sterilizacije biološkim indikatorima (sporama)
- Provoditi vanjsku kontrolu kvalitete rada
- Sudjelovati u radu Odbora za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike u Republici Hrvatskoj
- Sudjelovati u europskom praćenju rezistencije bakterija na antibiotike iz primarno sterilnih materijala
- Suradnju s obrazovnim ustanovama provođenjem praktične i teoretske edukacije u laboratoriju
- Trajnu edukaciju djelatnika

U nastavku je tablica s popisom pretraga i metoda koje su planirane za 2016. godinu u mikrobiološkom laboratoriju Odjela za kliničku mikrobiologiju:

REDNI BROJ	PRETRAGA	METODA
1.	Bakteriološka pretraga likvora.	Mikroskopija Kultivacija Testiranje osjetljivosti
2.	Bakteriološka pretraga krvi (hemokultura).	Kultivacija u komercijalnoj tekućoj podlozi u uređaju BACTEC Kultivacija na krutim podlogama Mikroskopija Testiranje osjetljivosti
3.	Bakteriološka pretraga drugih	

	primarno sterilnih tekućina (pleuralna, peritonealna, perikardijalna, sinovijalna, ascites, žuč, amnionska tekućina).	Mikroskopija Kultivacija Testiranje osjetljivosti
4.	Bakteriološka pretraga centralnih venskih katetera.	Kultivacija Testiranje osjetljivosti
5.	Bakteriološka pretraga nadzornih briseva bolesnika u cilju nadzora bolničkih infekcija.	Kultivacija Testiranje osjetljivosti
6.	Bakteriološka pretraga nadzornih briseva nežive okoline u cilju nadzora bolničkih infekcija.	Kultivacija Testiranje osjetljivosti
7.	Bakteriološka pretraga nadzornih briseva novorođenčadi (bris zvukovoda, nosa, ždrijela, aspirat želuca).	Kultivacija Testiranje osjetljivosti
8.	Bakteriološke pretrage uzoraka akutnih i kroničnih rana.	Mikroskopija Kultivacija Testiranje osjetljivosti
9.	Bakteriološka pretraga svih intraoperativnih uzoraka.	Mikroskopija Kultivacija Testiranje osjetljivosti
10.	Bakteriološka pretraga uzoraka gornjeg i donjeg respiratornog sustava, oka i uha.	Mikroskopija Kultivacija Testiranje osjetljivosti
11.	Bakteriološka pretraga urina (urinokultura).	Kultivacija Testiranje osjetljivosti
12.	Pretraga urina na <i>Trichomonas vaginalis</i>	Mikroskopija
13.	Pretraga urina na klamidije.	Molekularna real time PCR metoda
14.	Bakteriološka pretraga urogenitalnih uzoraka (vulva, vagina, cerviks ,uretra, ejakulat, ekspimat prostate).	Mikroskopija Kultivacija Testiranje osjetljivosti
15.	Pretraga brisa vagine kod trudnica (skrining na BHS-B).	Kultivacija Testiranje osjetljivosti
16.	Pretraga urogenitalnih uzoraka na mikoplazme i ureaplazme.	Kultivacija i testiranje osjetljivosti na komercijalnim podlogama
17.	Pretraga urogenitalnih uzoraka na klamidije (vagina, cerviks ,urin).	Molekularna real time PCR metoda
18.	Bakteriološka pretraga stolice (koprokultura : salmonele,	Kultivacija

	šigele, kampilobakter).	Testiranje osjetljivosti
19.	Parazitološka pretraga stolice.	Mikroskopija
20.	Parazitološka pretraga perianalnog otiska.	Mikroskopija
21.	Virusološka pretraga stolice (rota i adeno virus).	Imunokromatografski test
22.	Dokaz antigena <i>Helicobacter pylori</i> u stolici.	Imunokromatografski test
23.	Pretraga svih vrsta uzoraka na kvasnice	Mikroskopija Kultivacija
24.	Pretraga strugotine kože na skabijes.	Mikroskopija
25.	Kontrola sterilizacije sporama.	Kultivacija
26.	Serološke pretrage na hepatitis A.	Imunoenzimatski (ELFA metoda) na uređaju miniVidas (IgM)
27.	Serološke pretrage na hepatitis B.	Imunoenzimatski (ELFA metoda) na uređaju miniVidas (HBs antigen, anti HBs ukupna protutijela, anti HBc ukupna protutijela)
28.	Serološke pretrage na hepatitis C.	Imunokromatografski (anti HCV protutijela)
29.	Serološke pretrage na HIV.	Imunokromatografski (anti HIV ½ protutijela)

ODJEL ZA SOCIJALNU MEDICINU I JAVNO ZDRAVSTVO

1. PREVENCIJA MALIGNIH BOLESTI

1.1.RAK DOJKE

U sklopu Programa aktivnosti Odjela su slijedeće:

- Nastaviti provođenje promotivnih aktivnosti kroz suradnju s medijima
- Kontinuirana komunikacija s odgovornima u bolničkom sustavu i pripadajućim mamografskim jedinicama
- Kontinuirana komunikacija sa Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i Ministarstvo zdravlja
- Izvješćivanje Ministarstva zdravlja o provedenim aktivnostima
- Rad na unaprijeđivanju informatičkog povezivanja svih sudionika u programu NPP-a

1.2.RAK DEBELOG CRIJEVA

- Nastaviti provođenje promotivnih aktivnosti
- Obavljanje redovnih aktivnosti propisanih Nacionalnim programom, zaprimanje i prijevoz materijala do mikrobiološkog laboratorija
- Komunikacija s ispitanicima putem besplatnog telefona, davanje smjernica i uputa o prehrani i pravilnom slanju testova
- Izrada edukativnih materijala u svrhu promocije zdravlja
- Redovita komunikacija s endoskopskim centrima (kolonoskopska jedinica u OB Zabok)
- Rad na unaprijeđivanju informatičkog povezivanja svih sudionika u programu NPP-a

1.3.RAK VRATA MATERNICE

- Pozivanje žena ciljne populacije sukladno bazi informatičkog programa Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka vrata maternice
- Promocija programa putem medija, distribucija promotivnih brošura i letaka, komunikacija sa liječnicima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena, komunikacija sa Citološkim laboratoriji

2. PREVENCIJA OVISNOSTI

- Rad u Savjetovalištu Centra za prevenciju ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja
- Osmišljavanje preventivnih aktivnosti za učenike osnovnih i srednjih škola
- Sudjelovanje u radio-emisijama s temama o zlouporabi sredstava ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja.
- Sudjelovanje u edukaciji za provedbu programa „Trening životnih vještina“

3. PREVENTIVNO DJELOVANJE U SKLOPU AKCIJSKOG PLANA PREVENCIJE PREKOMJERNE TJELESNE TEŽINE

- Predavanja i radionice
- Izrada promotivnog materijala (brošure, letci)
- Suradnja s medijima (članci, radio emisije)
- Rad na Nacionalnom programu „Živjeti zdravo“, suradnja sa školama, vrtićima i tvrtkama koje promiču zdravlje.

4. ZDRAVSTVENA STATISTIKA

Prikupljanje podataka iz zdravstvenog sustava

- Statistika o radu opće medicine, zdravstvena zaštita predškolske djece, žena, stomatološka zaštita
- statistika o provođenju specifičnih i preventivnih mjera školske djece i mladeži
- statistika o radu i o utvrđenim bolestima i stanjima-medicine rada, hitne medicinske pomoći, patronaže i kućne njege
- statistika o radu i o utvrđenim bolestima i stanjima u ordinacijama specijalističko konzilijarne djelatnosti,
- statistika liječenih bolesnika u službi za stacionarno liječenje: bolesničko-statistički list (BSO), bolesnika liječenih od malignih bolesti (BSO ONKO-tip), te list rehabilitacije.
- statistika poroda
- statistika prekida trudnoće
- statistika ovisnosti-osnovni podaci o ovisnicima i programu liječenja (Pompidou listići),
- prijava maligne neoplazme (izvanbolnička)
- prikupljanje, kontrola, obrada obrazaca o provedenim preventivnim pregledima osoba starijim od 50 godina,
- rad na unaprjeđenju kvalitete mortalitetne statistike
- izvješće o organizaciji i djelatnicima u ljekarnama.

CENTAR ZA PREVENCIJU I IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNOSTI

I UVOD

Zloupotreba opojnih droga na području Krapinsko-zagorske županije

“Droge” mogu biti supstancije koje se legalno mogu kupovati i koristiti (duhan, alkohol), zatim supstancije koje legalno propisuju liječnici (amfetamin, morfin) i ilegalne supstancije uzimanja kojih je zakonski zabranjeno (heroin, kanabis, LSD ...). Premda zloupotreba duhana i alkohola predstavlja itekako značajan društveno-medicinski problem (osobito zloupotreba alkohola na području naše županije), akcent našeg rada stavljamo na ove druge.

Brojni su čimbenici koji određuju tko će probati drogu, tko će nastaviti s uzimanjem povremeno i rekreacijski, a tko će progredirati do psihičke i fizičke ovisnosti. Vjerojatno se radi o složenoj interakciji između bioloških, nasljednih i socijalnih činitelja.

Kako ovisnost oštećuje i tjelesne i socijalne i radne funkcije akcent našeg rada stavlja se na zdravu populaciju, a što znači ne dopustiti započinjanje slijeda koji vodi u ovisnost. Ako je taj slijed već započeo, potrebno je djelovati na svaku kariku daljeg širenja lanca, no isto tako liječiti i pomoći u resocijalizaciji osoba kod kojih je ovisnost već nastupila.

Shodno navedenom nužna je provedba suvremenog, kompleksnog programa primarne prevencije, no i ranog liječenja i oporavka ovisnika.

Centar za prevenciju ovisnosti naše županije konstituiran je 15.6.2002.godine, a efektivan rad nakon službenog otvaranja provodio se zadnja tri mjeseca 2002. godine, 2003. i 2004. godine. Od 01.01.2004. godine Centar je prešao u sklop Zavoda za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije. Operativni tim Centra čine voditelj Odjela za socijalnu medicinu i javno zdravstvo koja je liječnik specijalist javnog zdravstva, 1 psihijatar, 2 psihologa i medicinska sestra.

II PREVENCIJA

A) Primarna prevencija

Kako ovisnost dovodi do oštećenja fizičkog, radnog i socijalnog funkcioniranja težište rada je upravo na primarnoj prevenciji, odnosno edukaciji populacije, sprečavanju početka uzimanja, no i rana detekcija konzumenata.

Cilj: zaštita zdrave populacije, prepoznavanje i pružanje pomoći učenicima s rizičnim ponašanjem.

Ciljana skupina: sva djeca predškolske i školske dobi na području Županije, odgajatelji, učitelji, roditelji.

Nosioc zadatka: operativni tim Centra (psihijatar, 2 psihologa), Služba za školsku medicinu, koordinatori školskih preventivnih programa svih škola, stručni suradnici svih škola, Obiteljski centar, djelatnik MUP-a zadužen za prevenciju, mediji

Javni mediji

Cilj: poticanje zdravih stilova života

Ciljana skupina: opća populacija Županije

Mjere:

- kvalitetno i objektivno informiranje
- korekcija uvriježenih mišljenja i iskrivljenih informacija
- stalna prisutnost i ukazivanje na problem
- ukazivanje na stanje zlouporabe na području Županije
- afirmacija zdravih stilova života
- edukacija o posljedicama

Nosioc zadatka: članovi tima, sve radio postaje županije, tisak, stručni djelatnici javnog zdravstva

Promidžbeni materijali

Cilj: informiranje populacije o utjecaju i štetnosti opojnih droga, poticanje zdravih stilova života i mogućnosti izbora

Ciljana skupina: svi učenici osnovnih i srednjih škola županije, roditelji, nastavnici, stručni djelatnici u raznim sektorima (zdravstvo, pravosuđe, socijalna skrb)

Nosioc zadatka: članovi tima Centra, koordinatori školskih preventivnih programa, nastavnici, učenici

Alternativni program provođenja slobodnog vremena

Cilj: poticanje zdravih stilova života

Ciljana skupina: sva djeca i adolescenti sa područja Županije

Mjere: - otvaranje radionica različitih područja uz stručno vodstvo (sportske, jezične, kompjutorske, likovne, muzičke), klubova mladih u svakom većem mjestu Županije, organizacija kulturnih i sportskih događanja, suvisla organizacija „norijade“,...

Nosioci zadatka: članovi tima Centra, Centri za socijalnu skrb Županije, Obiteljski centar, udruge, jedinice lokalne uprave i samouprave, volonteri

B) Sekundarna prevencija

Savjetovalište Centra

Cilj: informiranje, dijagnostika konzumenata, ovisnika i njihovih obitelji te rehabilitacija ovisnika

Ciljna skupina: konzumenti, ovisnici, roditelji, građanstvo

Nosioc zadatka: operativni tim Centra

C) Tercijarna prevencija

Resocijalizacija

Cilj: ponovno uključivanje ovisnika u zajednicu, a nakon uspješno završenog programa rehabilitacije, suport u apstinenciji

Ciljana skupina: rehabilitirani ovisnici

Nosioci zadatka: tim Centra, Centri za socijalnu skrb Županija, Upravni odjel za društvene djelatnosti, škole, Zavod za zapošljavanje, poduzetnici i privatnici, poslodavci

Izvanbolničko liječenje:

- provođenje metadonske terapije i terapije Suboxonom

Nosioci zadatka: tim Centra (prvenstveno spec. psihijatar) i obiteljski liječnici.

Prikupljanje podataka

Cilj: stvoriti jedinstvenu bazu podataka za područje Krapinsko – zagorske županije, praćenje situacije na terenu, komparacija

Ciljana skupina : korisnici usluga Centra i Savjetovališta, opća populacija

Nosioci zadatka: tim Centra, upravni odjel za društvene djelatnosti, škole, Općinski sud, Općinsko državno odvjetništvo, Centri za socijalnu skrb

III AKTIVNOSTI CENTRA PREDVIĐENE U 2016. g.

Temeljem provedbenog programa Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2015.-2017. godinu proveli smo usklađenje programa rada Centra u 2015. godini prema specificiranim aktivnostima. Prema istom programu nastaviti će se aktivnosti i u 2016. godini.

Centar za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti tako će u 2016. godini biti nositelj slijedećih provedbenih aktivnosti:

I Prikupljanje i analiza podataka o zdravstvenom stanju i radu u zdravstvu u vezi sa uporabom opojnih droga

1. Obvezno prijavljivanje svih onih koji su bili na ambulantnom liječenju zbog uzimanja ili ovisnosti o opojnim drogama
2. Izrada zdravstvenih pokazatelja iz područja zlouporabe droga
3. Vođenje Registra osoba liječenih zbog zlouporabe opojnih droga
4. Koordinacija uvođenja županijskih registara osoba liječenih protiv zlouporabe opojnih droga
5. Praćenje proširenosti infekcije HIV-om, hepatitisom B i C među ovisnicima
6. Praćenje smrti i uzroka smrti među ovisnicima
7. Uvođenje posebne evidencije za ovisnike koji su u programu liječenja uz farmakoterapiju metadonom i buprenorfinom
8. Ažuriranje donesene liste ovlaštenih liječnika za postavljanje indikacija za farmakoterapiju opijatskih ovisnika metadonom i buprenorfinom

II Promidžbeno – edukativne aktivnosti o štetnosti opojnih droga koji su namijenjeni djeci, mladeži i njihovim roditeljima – publicirani informativni i edukativni leci, brošure i drugi materijali za djecu, mlade i roditelje

1. Tiskana brošura namijenjena edukatorima i roditeljima na području KZŽ
2. Izrada programa obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa droga
3. Osmišljavanje i provođenje posebnih aktivnosti s ciljem obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti (od 15.11. do 15.12.) na području KZŽ

III Planiranje i sudjelovanje u provođenju zdravstvenog odgoja i prosvjećivanje opće i specifičnih populacijskih skupina

1. Savjetodavni i edukacijski rad s radnicima u školama za školske preventivne programe
2. Stalna koordinacija, nadzor i praćenje rada te provođenje stručnih doktrina u službama za prevenciju ovisnosti
3. Unaprjeđenje prepoznavanja i ranog otkrivanja visokorizične populacije
4. Rad s djecom i mladima koji su zatečeni u posjedovanju i konzumiranju sredstava ovisnosti i uključivanje u program praćenja i individualne, grupne ili obiteljske terapije
5. Sudjelovanje u posebnim programima promicanja zdravlja

6. Organiziranje i sudjelovanje na javnim tribinama u svrhu informiranja i senzibilizacije javnosti

IV Oblikovanje doktrine zdravstvenog aspekta liječenja bolesti ovisnosti te koordinacija i nadzor njezine primjene

1. Provođenje testiranja urina na droge u skupinama ili kod pojedinaca s rizičnim ponašanjima prema stručno usuglašenim smjernicama, kao i kod ovisnika prije i za vrijeme tretmana
2. Provođenje individualne, grupne psihoterapije i edukacije te kontrola apstinencije
3. Provođenje praćenja, rehabilitacije i nadzora skrbi o konzumentima i ovisnicima u procesu odvikavanja i održavanja
4. Nadzor nad provođenjem specifične farmakoterapije
5. Provođenje mjere obveznog liječenja ovisnika po odredbi ovlaštenog suda
6. Provođenje detoksikacije i liječenja
7. Primjena smjernica za farmakoterapiju ovisnika metadonom i buprenorfinom

V Smanjenje smrtnosti od predoziranja opojnim drogama, sprečavanje širenja zaraznih bolesti (HIV-a, AIDS-a, hepatitisa B i C)

1. Suradnja u izradi programa podjele čistog pribora sa NGO
2. Dobrovoljno i anonimno testiranje na HIV, B i C hepatitis – u suradnji sa HE službom ZZJZ
3. Smanjenje smrtnosti uzrokovano predoziranjem opojnim drogama (individualno savjetovanje ovisnika)

VI Tretman, rehabilitacija ovisnika u zatvorskom sustavu

1. Poslijepenalni prihvrat sa multidisciplinarnim pristupom za ovisnike o drogama

VII Međunarodna suradnja

1. Puna suradnja i sudjelovanje u redovitim edukacijama relevantnih institucija i tijela Europske unije (EMCDDA, TAIEX ...)

VIII Trajna edukacija za zdravstvene i nezdravstvene radnike uključene u prevenciju i skrb o osobama s problemom ovisnosti i zlouporabe opojnih droga te edukacija zdravstvenih radnika o primjeni farmakoterapije u liječenju opijatske ovisnosti

Potrebna je aktivna suradnja s drugim institucijama i drugim akterima u prevenciji i liječenju bolesti ovisnosti i zaštiti mentalnog zdravlja:

1. Sudjelovanje u edukacijama za stručnjake na temu prevencije ovisnosti, tretmana i rada s mladima rizičnog ponašanja u organizaciji Vladinog ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, Ministarstva zdravlja te Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
2. Tretman zatvorenika-ovisnika o opojnim drogama za vrijeme uvjetnog otpusta u suradnji sa Upravom za zatvorski sustav

3. Organizacija županijskih sastanaka sudaca sa Centrom za prevenciju ovisnosti u suradnji sa općinskim, prekršajnim sudovima, općinskim državnim odvjetništvima i Županijskim sudom u smjeru kvalitetnije suradnje i prihvata ovisnika počinitelja kaznenih i prekršajnih djela
4. Organizacija okruglih stolova sa predstavnicima iz sustava socijalne skrbi
5. Stručni sastanci na temu potrebe za posebnim izobrazbama za službenike koji provode tretman mlt. i pljt. ovisnika u raznim sektorima
6. Trajna suradnja sa Zajednicom klubova liječenih alkoholičara
7. Trajna suradnja sa Mrežom udruga mladih KZŽ
8. Trajna suradnja sa MUP-om u smislu zajedničkih preventivnih aktivnosti u školama
9. Trajna suradnja sa službenicima iz centara za socijalnu skrb u zajedničkim preventivnim aktivnostima u školama te sa zajedničkim klijentima
10. Trajna suradnja sa Obiteljskim centrom u smislu preventivnih aktivnosti, obilježavanjima značajnih dana u godini te suradnja u radu sa klijentima koji imaju dodatne potrebe u tretmanu
11. Trajna suradnja sa gradovima i općinama te Županijom u podizanju razine kvalitete na polju prevencije ovisnosti
12. Suradnja sa Službom za školsku medicinu i HE službom ZZJZ KZŽ u preventivnim aktivnostima
13. Intenzivna međuresorska suradnja u svim područjima prevencije i liječenja bolesti ovisnosti te obilježavanju važnih dana kroz godinu

IV ZAKLJUČAK

Prema predviđenim aktivnostima nastaviti će se postojeći programi i razvijati novi programi i projekti za koje će biti potrebno osigurati dodatna sredstva:

1. Preventivni program za učenike osnovnih i srednjih škola „Znam, hoću, mogu“ sa posebnom kategorijom za odrasle osobe liječene od ovisnosti
2. Preventivni program za učenike „Što znam o...“ – radionice u školi
3. Edukativni program za roditelje i nastavnike u osnovnim i srednjim školama „Edukacija edukatora“
4. Edukativni program za profesionalce koji dolaze u dodir sa populacijom konzumenata i ovisnika (zdravstvo, socijalna skrb, pravosuđe, nevladine udruge) „Znanje daje prednost“
5. Program informiranja i uključivanja zajednice u prevenciju ovisnosti „Centar za prevenciju u zajednici“
6. Preventivni program „Trening životnih vještina“
7. Projekt „Prevencija ovisnosti djece i mladih u KZŽ“

ODJEL ZA ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

I) ANALITIČKA DJELATNOST

U 2016. godini nastavlja se s djelatnostima koje su započete ranijih godina.

1) Analize voda za ljudsku potrošnju i bazenskih voda

Analize voda za ljudsku potrošnju provode se temeljem ugovora o uzorkovanju i analizi na pokazatelje sukladnosti prema važećem pravilniku prilikom kontrole javnih i lokalnih vodovoda, te ugovora sa subjektima pod sanitarnim nadzorom, temeljem narudžbenice u svrhu tehničkog pregleda objekata, na zahtjev privatnih osoba i sanitarne inspekcije u svrhu utvrđivanja sukladnosti s pravilnikom kao i temeljem ugovora s Županijom, za provođenje redovnog i revizijskog monitoringa vode za ljudsku potrošnju na području naše županije.

U 2016. godini planira se nastaviti sa analizama uzoraka bazenskih voda kako je predviđeno važećim ugovorima.

2) Analize voda za ljudsku potrošnju prije prerade (izvorišta)

U 2016. godini nastavlja se s analizama vode iz izvorišta prema ranije potpisanim ugovorima. Za tu vrstu analiza postoje ugovori s općinama Mače, Budinščina, Marija Bistrica, Stubičke Toplice, Gornja Stubica, Jesenje Gornje, Mihovljan, Radoboj, Petrovsko, gradom Donja Stubica, te javnim distributerima Krakom i Viop. U planu je monitoring vode za ljudsku potrošnju prije prerade, za lokalne vodovode koji opskrbljuju 50 i više stanovnika, kako je predviđeno pravilnikom.

3) Analize otpadnih i površinskih voda

U 2016. godini planira se nastaviti ispitivanja otpadnih i površinskih voda, koje se analiziraju temeljem ugovora s poslovnim subjektima ili narudžbenice. Broj uzoraka se povećava iz godine u godinu, te očekujemo da će se isti trend povećanja nastaviti.

Također se očekuju zahtjevi za analizu otpadnih voda na sve pokazatelje (tzv. nulta analiza) u svrhu ishoda vodopravnih dozvola, sukladno važećem pravilniku.

4) Analize hrane

Uzorci hrane analiziraju se prema ugovoru sa subjektima u poslovanju s hranom, te na zahtjev kupaca, kao i na zahtjev Sanitarne inspekcije u svrhu službene kontrole.

5) Kontrola mikrobiološke čistoće objekata pod sanitarnim nadzorom-otisci

Redovita kontrola mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom nastavlja se prema ugovorima i važećim propisima.

6) Kontrola sterilizacije

Svake godine povećava se broj uzoraka zbog sve većeg broja zahtjeva za uslugom provjere učinkovitosti sterilizacije sporama od strane subjekata koji su je temeljem zakona obvezni provoditi

II) EDUKACIJSKA DJELATNOST

Djelatnici Odjela za zdravstvenu ekologiju sudjeluju u edukaciji stanovništva vezano za projekt sanacije lokalnih vodovoda bilo na terenu ili na organiziranim predavanjima. Pored toga, osposobljeni djelatnici provode edukacije na tečajevima iz higijenskog minimuma ili drugim tečajevima vezanim za edukaciju o prehrani. Na temelju zahtjeva određenih stručnih škola omogućava se prisustvovanje u laboratoriju grupama učenika ili pojedincima, u svrhu školske (studentske) prakse. Također se na zahtjev pojedinaca omogućava izrada diplomskih radova uz osiguranje mentorstva, te stručno osposobljavanje za rad (pripravnički staž), prema odobrenju ravnatelja Zavoda.

III) OSIGURANJE KVALITETE RADA

1) Unutarnja i vanjska edukacija djelatnika Odjela

U svrhu stalnog povećanja razine znanja i praćenja novosti vezanih za struku, djelatnici Odjela za zdravstvenu ekologiju sudjeluju na edukacijama koje se održavaju prema planu edukacije. Plan edukacije donosi se na temelju ocjene svrsishodnosti plana za prethodnu godinu, te potreba za tekuću godinu. Po povratku s vanjskih edukacija, djelatnici održavaju internu izobrazbu ostalog osoblja Odjela.

2) Sudjelovanje na ispitivanjima testova osposobljenosti

U svrhu kontrole kvalitete rada analitičke djelatnosti, Odjel redovito sudjeluje na međuporedbenim laboratorijskim ispitivanjima. Za 2016. godinu planira se sudjelovanje u PT ispitivanjima za određene kemijske i mikrobiološke pokazatelje što smo zakonski obavezni. Uspješnost prolaza dokaz je osposobljenosti i kvalitete rada laboratorija.

3) Proširenje područja akreditacije

U 2016. godini Odjel za zdravstvenu ekologiju planira prilikom nadzora HAA, proširiti područje akreditacije na još neke pokazatelje.

4) suradnja s Nacionalnim referentnim laboratorijima

Odjel ima status Službenog laboratorija za hranu i Službenog laboratorija za kontrolu zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju, te je obvezan surađivati s nacionalnim referentnim laboratorijima i sudjelovati u međulaboratorijskim usporedbama iz područja ovlaštenja, koje oni organiziraju.

IV) PROSTOR I OPREMA

Budući da je Odjel za zdravstvenu ekologiju akreditirani ispitni laboratorij od strane HAA, strateški cilj je održavanje i stalno poboljšavanje sustava upravljanja sukladno zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025, a u svrhu neprekidnog poboljšanja tehničke i stručne razine usluga za kupce. U planu je zamjena starije opreme novom opremom, koja bi omogućila proširenje akreditacije na još neka analitička područja.

Broj: 01-440/1-5-2015.

Zlatar, 28.12.2015.

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA:

Marija Pernjek, struč. spec. oec.

